

DZIEWCZYNO, CHŁOPAKU

GOTUJ się NA ZMIANY

SAVOIR - VIVRE PRZY STOLE

SAVOIR - VIVRE

“SAVOIR - VIVRE”

CZY WIECIE **CO OZNACZA?** (CZYT. SAWUAR-WIWR)

ZWROT POCHODZI Z JĘZYKA FRANCUSKIEGO, OZNACZA “WYCHOWANIE”,
“UMIĘTNOŚĆ POSTĘPOWANIA W KAŻDEJ SYTUACJI”, “DOBRE WYCHOWANIE”. SAVOIR - VIVRE
OKREŚLA, JAK NALEŻY SIĘ ZACHOWYWAĆ KULTURALNIE W RÓŻNYCH SYTUACJACH ŻYCIOWYCH.
MIĘDZY INNYMI - PRZY STOLE.

SCENARIUSZ ZABAWY

ZASADY SAVOIR - VIVRE PRAWDA CZY FAŁSZ?

SCENARIUSZ PROSTEJ ZABAWY EDUKACYJNEJ, KTÓRA POZWOLI
UCZNIOM POZNAĆ WYBRANE ZASADY SAVOIR-VIVRE.

CZAS TRWANIA
10 min

POMOCE:
KARTA PYTAŃ DLA NAUCZYCIELA

AKCJA:

- PODZIEL UCZNIÓW NA 4-5 OSOBOWE DRUŻYNY
- CZYTAJ KOLEJNO PYTANIA. DRUŻYNY MAJĄ ZA ZADANIE ZDECYDOWAĆ, CZY DANE STWIERDZENIE JEST PRAWDZIWE CZY FAŁSZYWE.
- DRUŻynom, KTÓRE ODPOWIEDZIAŁY PRAWIDŁOWO NA PYTANIE PRZYDZIEL 1 PUNKT.
- WYGRYWA DRUŻYNA, KTÓRA ZGROMADZI NAJWIĘCEJ PUNKTÓW.

KARTA PYTAŃ DLA NAUCZYCIELA

ZAGADNIENIE	PRAWDA/FAŁSZ	UZASADNIENIE
PRZY STOLE SIEDZIMY Z ŁOKCIAMI POŁOŻONYMI NA STOLE	FAŁSZ	PODZAS JEDZENIA O STÓŁ MOŻEMY OPIERAĆ PRZEDRAMIONA LUB DŁONIE, ALE NIE ŁOKCIE.
PIERWSZY ZASADY SAVOIR-VIVRE POWSTAŁY W STAROŻYTNEJ GRECJI	PRAWDA	
PRZY SPOŻYWANIU GORĄCEJ ZUPY POWINNIŚMY NA NIĄ DMUCHAĆ, ABY TA SZYBCIEJ WYSTYGŁA	FAŁSZ	NALEŻY POCZekać, aŻ ZUPA TROChę WYSTYGNIę TAK, ABY DAŁO SIę JĄ JEŚĆ BEZ DMUCHANIA I „STORBANIA”.
RĘCE TRZYMAMY POD STOLEM NA KOLANACH.	FAŁSZ	RĘCE PODZAS JEDZENIA TRZYMAMY NA STOLE, OPIERAJĄC O NIęGO PRZEDRAMIONA LUB DŁONIE (ALE NIE ŁOKCIE).
ŁYŻKA DO ZUPY POWINNA LEŻEĆ PO PRAWEJ STRONIE NOŻA.	PRAWDA	JEST TO ZWIĄZANE Z KOLEJNOŚCIĄ PODAWANIA POSIŁKÓW. PRZY TYPOWYM DWUDANIOWYM OBIEDZIE, NAJPIERW PODAJE SIę ZUPę – A ZASADĄ JEST, ŻE DO DANEGO POSIŁKU UŻYWAMY SZTUĆCÓW LEŻĄCYCH NAJDALEJ OD TALERZA. OCZYWIŚCIE PAMIĘTAJMY O PODSTAWACH – WIDELCę KŁADZIEMY PO LEWEJ, A NOŻ I ŁYŻKę PO PRAWEJ STRONIE TALERZA.
JEDZENIA NIE POWINNO SIę NAKŁADAĆ NA TALERZ SVOIMI SZTUĆCAMI.	PRAWDA	DO NAKŁADANIA JEDZENIA ZE WSPÓLNYCH NACZYŃ SŁUŻĄ OSOBNE SZTUĆCE, KTÓRE POWINNY BYĆ PODANE RAZEM Z TYMI NACZYNIAMI.
CHLEB I BUŁKę KRÓJ NOŻEM I WIDELCEM.	FAŁSZ	MÓWIMY OCZYWIŚCIE O PIECZYWIE ZNAJDUJĄCYM SIę NA TWOIM TALERZU – TE Z POWODZENIEM MOŻESZ DZIELIĆ NA KĘSY PRZY POMOCY RĄK. DOTYCZY TO PIECZYWA PODAWANEGO JAKO DODATEK DO DANIA – TO W FORMIE KANAPEK MOŻNA OCZYWIŚCIE PO PROSTU ODGRYZAĆ.
UŁOŻENIE SZTUĆCÓW RÓWNOLEGLE NA TALERZU, SKIEROWANYCH OSTRZAMI „NA GODZINę 11” OZNACZA, ŻE ZAKOŃCZYLIŚMY POSIŁEK.	PRAWDA	TAKICH ZASAD JEST WIęCEJ – NA PRZYKŁAD SZTUĆCE UŁOŻONE RÓWNOLEGLE ALE SKIEROWANE W PRAWO SĄ POCHWAŁĄ DLA KUCHARZA – OZNACZAJĄ „SMAKOWAŁO MI”. KOMUNIKAT ODWROTNY, TO SZTUĆCE SKRZYŻOWANE NA ŚRODKU TALERZA TAK, ŻE NOŻ WETKNIęTY JEST POMIęDZY ZĘBY WIDELCA. ZACHęCAMY DO POSZUKANIA W INTERNECIE INNYCH TEGO TYPU ZASAD.

SCENARIUSZ ZABAWY

ZAGADNIENIE	PRAWDA/FAŁSZ	UZASADNIENIE
NIE POWINNO ROZPOCZYNAĆ SIĘ JEDZENIA, DOPÓKI WSZYSCY NIE OTRZYMĄJĄ SWOICH PORCJI.	PRAWDA	FAKTYCZNIE Z JEDZENIEM POWINNO SIĘ POCZekać, AŻ WSZYSCY DOSTANĄ SWOJE PORCJE. ZADANIEM OBSŁUGI JEST TAKIE TEMPO PODAWANIA DAŃ, ABY CZAS OCZEKIWANIA NA INNYCH PRZY STOLE NIE BYŁ PRZESADNIE WYDŁUŻONY.
NAŁOŻ NA TALERZ TYLE JEDZENIA, ILE JESTEŚ W STANIE ZJEŚĆ.	PRAWDA	JEST TO NIEZWYKLE WAŻNE W KONTEKŚCIE NIE MARNOWANIA JEDZENIA. W SZCZEGÓLNOŚCI W RESTAURACJACH CZY NA PRZYJĘCIACH, GDZIE RESZTKI Z TWOJEGO TALERZA ZOSTANĄ NA PEWNO WYRZUCONE.
W RESTAURACJI MOŻEMY POPROSIĆ OBSŁUGĘ O ZAPAKOWANIE RESZTEK NA WYNOS.	PRAWDA	TO ZAGADNIENIE JEST ZWIĄZANE NIE TYLKO Z SAVOIR-VIVRE, CO Z PROBLEMEM MARNOWANIA JEDZENIA. NIEDOJEDZONA PIZZA CZY FRYTKI ZOSTAWIONE NA TALERZU TRAFIĄ DO ŚMIEŃNIKA, A TEGO POWINNIŚMY UNIKAĆ. NIEZALEŻNIE OD TEGO, CZY TAKIE ZACHOWANIE UWAŻAMY ZA ELEGANCKIE CZY NIE – JEST ONO POŻĄDANE, BO Z KORZYŚCIĄ DLA ŚRODOWISKA.
NIE NALEŻY PODNOSIĆ TALERZA DO UST, A TAKŻE PRZYBLIŻAĆ DO „WSPÓLNEGO” PÓŁMISKA CZY MISY DO SERWOWANIA.	PRAWDA	TALERZ W CZASIE CAŁEGO POSIĘKU POWINEN STAĆ NA SWOIM MIEJSCU. JEŚLI CHCEMY NA NIEGO COŚ NAŁOŻYĆ NP. ZE „WSPÓLNEJ” MISKI CZY PÓŁMISKA, ZBLIŻAMY JE DO TALERZA – NIE ODWROTNIE.
DODATKOWE PRZYPRAWIANIE POTRAW UWAŻANE JEST ZA NIEELEGANCKIE.	FAŁSZ	JEŚLI NA STOLE ZNAJDUJĄ SIĘ PRZYPRAWY, MOŻEMY ICH UŻYĆ. PAMIĘTAJMY JEDNAK, ABY ZROBIĆ TO PO SPRÓBOWANIU POSIĘKU, A NIE PRZED – BYŁBY TO WYRAZ BRAKU ZAUFANIA DO KUCHARZA.
PODNIĘSIENIE SIĘ, ABY SIĘGNAĆ PO JAKIŚ PRODUKT ZNAJDUJĄCY SIĘ NA STOLE POZA NASZYM ZASIĘGIEM, JEST DOPUSZCZALNE.	FAŁSZ	W TAKIEJ SYTUACJI POWINNIŚMY POPROSIĆ O PODANIE TEGO PRODUKTU NASZEGO SĄSIADA. W PRZYPADKU PRODUKTÓW BARDZIEJ ODDALONYCH OBOWIĄZUJE ZASADA „PODAJ DALEJ” – AŻ DO SKUTKU, CZYLI DO TWOJEGO TALERZA. JEŻELI PODAJESZ COŚ OSOBE SIEDZĄCEJ DWA MIEJSCA OD CIEBIE, RÓB TO ZA PLECAMI SĄSIADA LUB POPROŚ GO O PODANIE DALEJ – ALE NIE PODAWAJ NAD JEGO NAKRYCIEM.
DO JEDZENIA RYB NIE UŻYWA SIĘ NOŻA.	FAŁSZ	RYBY JEMY PRZY UŻYCIU NOŻA I WIDELCA Z TYM, ŻE NOŻ W TYM PRZYPADKU NIE SŁUŻY DO KROJENIA. POMAGAMY SOBIE NIM W NAŁOŻENIU RYBY NA WIDELEC (W PRZYPADKU FILETÓW) LUB „ZSUNIĘCIA” MIĘSA Z OŚCI (W PRZYPADKU RYB TAKICH JAK NP. PIECZONY PSTRĄG). DO RYB MARYNOWANYCH, NP. ŚLEDZIA, NOŻA FAKTYCZNIE NIE POWINNO SIĘ UŻYWAĆ WCAŁE.

SCENARIUSZ ZABAWY

JAK KULTURALNIE SPOŻYWAĆ POSIŁKI?

WYKORZYSTUJEMY ZNANĄ I LUBIANĄ ZABAWĘ W KALAMBURY,
ABY UTRWALIĆ ZNAJOMOŚĆ NEGATYWNYCH I POZYTYWNYCH
ZACHOWAŃ PRZY STOLE.

CZAS TRWANIA
15 - 20 min

POMOCE:

ARKUSZ BRISTOLU, KARTECZKI Z PRZYKŁADAMI ZACHOWAŃ POZYTYWNYCH I NEGATYWNYCH, MARKER/MAZAK, KLEJ.

AKCJA:

- POPROŚ UCZNIÓW, ABY ZASTANOWILI SIĘ NAD ZASADAMI KULTURALNEGO ZACHOWANIA PRZY STOLE.
- PODZIEL ARKUSZ BRISTOLU NA PÓŁ RYSUJĄC NA NIM PIONOWĄ LINIĘ. PO LEWEJ STRONIE ZAPISZ MARKEREM „ZACHOWANIA NEGATYWNE”, PO PRAWEJ „ZACHOWANIA POZYTYWNE”
 - PODZIEL UCZNIÓW NA DWIE DRUŻYNY.
- ZAPROŚ UCZNIÓW DO ZABAWY: KAŻDY PO KOLEI WYCHODZI NA ŚRODEK SALI I LOSUJE KARTECzkę Z OPISEM ZACHOWANIA.
- ZA POMOCĄ PANTOMIMY – BEZ UŻYCIA SŁÓW, DŹWIĘKÓW ANI „PISANIA W POWIETRZU” UCZEŃ MA ZA ZADANIE POKAZAĆ WYLOSOWANE ZACHOWANIE.
- GRUPA, DO KTÓREJ NALEŻY UCZEŃ POWINNA ODGADNAĆ O JAKIE ZACHOWANIE CHODZI A NASTĘPNIE PRZYPORZĄDKOWAĆ JE DO LEWEJ LUB PRAWEJ STRONY TABLICY.
- ZA KAŻDE ODGADNIĘTE I PRAWIDŁOWO PRZYPISANE ZACHOWANIE, DRUŻYNA OTRZYMUJE JEDEN PUNKT. KARTECzkę Z ZACHOWANIEM PRZYKLEJCIE PO PRAWIDŁOWEJ STRONIE ARKUSZA BRISTOLU.
 - DRUŻYNA, KTÓRA UZBIERA WIĘCEJ PUNKTÓW – WYGRYWA.

POMOCE DO ZABAWY

PRZYKŁADY ZACHOWAŃ POZYTYWNYCH I NEGATYWNYCH

MLASKANIE PRZY STOLE

NAKŁADANIE ZA DUŻEJ PORCJI NA TALERZ

SIEDZENIE PROSTO PRZY STOLE

TRZYMANIE RĄK NA STOLE A NIE POD NIM

OPIERANIE ŁOKCI NA STOLE

POMOCE DO ZABAWY

PRZYKŁADY ZACHOWAŃ POZYTYWNYCH I NEGATYWNYCH

WYLIZYWANIE TALERZA PO POSIŁKU

WSTAWANIE OD STOŁU, ABY PO COŚ SIĘGNAĆ

ROZMAWIANIE Z USTAMI PEŁNYMI JEDZENIA

SZYBKIE JEDZENIE

ROZMAWIANIE PRZEZ TELEFON LUB ZABAWA TELEFONEM PRZY STOLE

POMOCE DO ZABAWY

PRZYKŁADY ZACHOWAŃ POZYTYWNYCH I NEGATYWNYCH

DŁUBANIE WIDELCEM W ZĘBACH

UŁOŻENIE WIDELCA PO LEWEJ, A NOŻA PO PRAWEJ STRONIE TALERZA

PRZYPRAWIENIE POTRAW PO ICH SPRÓBOWANIU

POPROSZENIE OBSŁUGI O ZAPAKOWANIE RESZTEK NA WYNOS

ODRYWANIE KAWAŁKÓW PIECZYWA PRZED ZJEDZENIEM

PRZYKŁADY ZACHOWAŃ POZYTYWNYCH I NEGATYWNYCH

POPROSZENIE SĄSIADA O PODANIE CZEGOŚ Z STOŁU

UŁOŻENIE SERWETKI NA KOLANACH PRZED POSIŁKIEM

DMUCHANIE NA ŁYŻKĘ ZUPY

CZEKANIE NA INNYCH Z ROZPOCZĘCIEM JEDZENIA

WYCIERANIE UST RĘKĄ/RĘKAWEM